Zaterdag 6 November 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4048

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
I. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Winter-offensief begonnen.

Rode leger verovert Kiev op 26e jaardag van Sovjet revolutie.

5e Leger neemt Venafro; 8e Leger verovert Vasto.

Radio-Parijs: „De invasie van Frankrijk kan elk ogenblik beginnen".

ROOSEVELT OVER DE MOSKOU-CONFERENTIE.

President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat de overeenkomst van Moskou ongetwijfeld zal leiden tot andere bijeenkomsten der Verenigde Landen in het buitenland, doch dat over de quaestie van zijn eigen samenkomst met Stalin en Churchill nog niet beslist is. Hieraan voegde hij toe zeer gaarne Stalin te willen ontmoeten, omdat het altijd goed is den ander te kennen.

Roosevelt zeide, dat de andere bijeenkomsten welke hij bedoelde, zouden zijn van de twee commissies, die bij de conferentie van Moskou gevormd werden: de Middellandse Zee Commissie en de Adviescommissie welke te Londen zal zetelen.

De President zeide uit te zien naar nader werk over de bizonderheden, volgende op de historische bijeenkomst, met betrekking tot de krijgsverrichtingen en de bevoorradingsdiensten, alsook over hoe het beste gebruik kan worden gemaakt van de strijdkrachten.

In antwoord op vragen zeide Roosevelt, dat er geen poging is gedaan om de vergunning van de Senaat te passeren, welke nodig is om de overeenkomsten te bekrachtigen welke bij de conferentie van Moskou werden gemaakt. Toen hem gevraagd werd hoe hij het advies van de Senaat krijgt — een grondwettelijk vereiste — bij het sluiten van verdragen, antwoordde de President, dat hij dit gewoon vraagt. Hij deelde mede, dat dergelijke adviezen gegeven worden bij de haast dagelijkse conferenties met de Senatoren. Hij gaf ook zijn goedkeuring te kennen over de houding van het Senaatcomité van Buitenlandse Zaken door de bepaling van de Moskou-conferentie, waarin een na-oorlogse internationale organisatie wordt voorgesteld om de vrede te waarborgen, op te nemen in de resolutie van Senator Connally. Dat vond hij schitterend (Washington, (AP) 5.11).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 5 November zetten onze troepen in het gebied ten Zuiden van Dnjeprdam en de Zwarte Zee hun offensief voort en veroverden zij meer dan 30 plaatsen.

Hieronder behoorden 14 grote dorpen. In de Dnjepr-bocht ten Zuid-Westen van Dnjepropetrovsk sloegen onze troepen de vijandelijke tegenaanvallen af en leverden zij gevechten van plaatselijk belang.

In het gebied van Kiev wordt de vijandelijke weerstand overkomen en zetten onze troepen de hardnekkige gevechten voort ter uitbreiding van hun bruggehoofd op de rechteroever van de rivier.

In de loop der gevechten kwamen onze troepen vooruit en veroverden zij de krachtig versterkte vijandelijke verdedigingscentra Litvinovka, Tarasovsjina, Gavrilovka, Boranovka, Rakovka, Verkhovetsk, Biryuki, Tsevtukhina, Petrovpavlovskaya, Borsjagovka en Priorka en sneden zij de verkeersweg van Kiev naar Zjitomir door.

In het gebied ten Westen en Zuid-Westen van Nevel vervolgden onze troepen hun gevechten van plaatselijk belang als gevolg waarvan zij verschillende plaatsen namen. In andere sectoren van het front vonden verkennings en artillerie- en mortieren-duels plaats. Op 4 November ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 49 Duitse tanks. 23 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 5.11).

RUSSEN DRINGEN KERTSJ BINNEN.

De radio van Berlijn zeide, dat de Russische strijdkrachten zich een weg baanden in de havenstad Kertsj op de Krim, doch van de stad werden teruggeslagen.

De Duitsers zeggen, dat de Russen bruggehoofden hebben aan weerszijden van de stad (Londen, (AP) 5.11).

KIEV GEVALLEN.

Als volgt luidt een speciale dagorder van Maarschalk Stalin, welke gericht werd aan Generaal Vatutin: „Onze troepen van het 1e Oekraïne-front veroverden heden bij het aanbreken van de dageraad als gevolg van een energieke krijgsverrichting door een dappere flank-manoeuvre de hoofdstad van de Sovjet-Oekraïne, de stad Kiev, belangrijke industrie-centrum en het meest strategische centrum van de Duitse weerstand op de rechteroever van de Dnjepr. Onze troepen veroverden het meest belangrijke en meest voordelige bruggehoofd op de rechteroever van de Dnjepr, welke van groot belang is in het verdrijven van de Duitsers uit de Westelijke Oekraïne.

In de gevechten ter bevrijding van de stad Kiev onderscheidden de volgende troepen zich: de troepen onder het bevel van Kolonel-Generaal Maskalenko, Luitenant-Generaal Tsjernyakovsky, de tankbestuurders onder Luitenant-Generaal Rybalko, de vliegers onder Luitenant-Generaal van de Luchtmacht Krassovsky en de artilleristen onder bevel van Generaal-Majoor der Artillerie Koralkov. Onder de troepen, die zich bizonder onderscheidden, behoorde de 1e Tsjechoslowaakse brigade in de U.S.S.R. onder bevel van Kolonel Svoboda (Moskou, (AP) 5.11).

STALIN ONDERSCHEIDEN.

De radio van Moskou zeide, dat Stalin van het Presidium van de Opperste Sovjetraad de order van Suvorov eerste klasse ontving voor zijn correcte leiding der verrichtingen van het Rode leger in de patriottische oorlog, tegen de indringers en voor de successen, die hij daarbij geboekt heeft (Londen, (AP) 6.11).

VATICAANSTAD GEBOMBARDEERD?

Uit Londen wordt gemeld, dat volgens bekendmaking van het Duitse Hoofdcommando de Geallieerden Vaticaanstad hebben gebombardeerd. Dit bericht is van Geallieerde zijde niet bevestigd en moet met alle reserve beschouwd worden.

DUITSERS MELDEN ONTRUIMING VAN KIEV.

Het Duitse Informatiebureau zeide in een radio-uitzending, dat Kiev ontruimd is. De bekendmaking zeide: „In de loop der gevechten van gisteren werd het gebied van de stad Kiev ontruimd na Russische pogingen om het Duitse front in die sector te omsingelen door een massa-gebruik van tanks en voetvolk. De Russen verloren 18 pantserwagens" (Londen, (AP) 6.11).

KOMT NU DE INVASIE VAN FRANKRIJK?

De commentator van Radio-Parijs, Jean Paquis, die de taal der nazies spreekt, verklaarde, dat het uur voor de invasie van Frankrijk elk ogenblik kan aanbreken. „Het schijnt dat de Geallieerde landing in Frankrijk in de naaste toekomst zal plaats vinden", zeide hij. „Het Parijse blad Paris Soir pubiceerde een bericht, waarin gezegd wordt dat scheepvaartbewegingen op grote schaal zijn waargenomen nabij de Zuidelijke kust van Engeland. Gedurende de laatste dagen zijn schepen van de Britse vloot samengetrokken in de Kanaalhavens. Er zijn ook vele koopvaardijschepen aangekomen in het Zuiden van Engeland. Alzo ziet het er naar uit, dat wij aan het begin staan van een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis des oorlogs en het beslissende uur elk ogenblik kan aanbreken" (Londen, (AP) 5.11).

GAAT PAASIVIKI NOG NAAR MOSKOU?

De correspondent van het „Aftonbladet" in Helsinki zeide, dat hoge ambtenaren van het Finse Departement van Buitenlandse Zaken de berichten, volgens welke Paasiviki zich voorbereidt om naar Moskou te gaan voor vredesonderhandelingen, ontkennen. Een zegsman garandeert, dat het verhaal in het blad „Social Demokraten" absoluut vals is (Stockholm, (AP) 5.11).

Het nieuws van vandaag.

Het Rode leger opende een winter-offensief met machtige nieuwe slagen aan weerszijden van de hoofdstad der Sovjet-Oekraïne, Kiev, en sneed de verkeersweg naar Zjitomir af zodat het Duitse Hoofdcommando geen andere keuze had dan zijn troepen overhaast terug te trekken. In een dagorder maakte Maarschalk J. V. Stalin bekend, dat hedenmorgen Kiev bestormd en bezet werd door de troepen van Generaal Nikoali Vatutin. De 1e Tsjechoslowaakse brigade in de U.S.S.R. onderscheidde zich bizonder bij de krijgsverrichtingen, zo zeide de dagorder van Stalin, die voor zijn correcte leiding van het Presidium van de Opperste Sovjetraad de Order van Suvorov ontving. De verovering komt juist op de dag vóór de 26e verjaardag van de Sovjet-revolutie, waarover in het hoofdartikel hiernevens meer te vinden is.

In het gebied tussen de Dnjeprdam en de Zwarte Zee werd ook nog voortgang gemaakt en meer dan 30 plaatsen veroverd.

Uit Washington komt het bericht, dat de Tsjechoslowaakse Regering en de Regering van Sovjet Rusland een defensieve militaire alliantie gesloten hebben voor de tijd van 20 jaar, waarbij later nog Polen en andere landen als Hongarije, Roemenië en Oostenrijk toe kunnen treden.

In Italië wordt overal vordering gemaakt door de Geallieerde legers. Aan het front van het 5e leger werd de rivier de Garigliano overgestoken en het belangrijke wegenkruispunt Venafro veroverd. Het 8e leger veroverde Vasto ten Noorden van de monding der rivier de Trigno. De Duitsers schijnen zich aan het front van het 8e leger overal terug te trekken, nu hun verbindingslinies zodanig door de Geallieerde luchtmacht bestookt werden, dat zij moeilijk meer stand konden houden.

De Joegoslavische Partijgenoten zijn op het schiereiland Pelyesac tot een tegen-offensief overgegaan, terwijl zij ook winsten boekten tegen de Duitsers in hevige gevechten op de hellingen van de berg Zlatibor in Serbië.

De Koning van Italië, Victor Emmanuel, doet ernstige pogingen om de troon te behouden, zij het niet voor hem zelf dan toch voor zijn kleinzoon den Prins van Napels.

Van het lucht-offensief van Engeland uit kan gemeld worden, dat Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators met een geleide van Thunderbolts en Lightnings gisteren overdag wederom en hevige aanval hebben gedaan op het Westen van Duitsland. In de afgelopen nacht werden doelen in het Westen van Duitsland opnieuw aangevallen door Mosquito's van de Raf. Radio-Parijs ziet dit luchtoffensief en samentrekkingen van schepen aan de Engelse Zuidkust als tekenen, dat de invasie van Frankrijk aanstaande is.

Ons Nationaal feest.

Het Hoogfeest van de Nederlandse Christenheid, het jubileum van Willibrordus' ingang tot heerlijkheid, wordt morgen gevierd. Het feest van den Heilige, die door den Paus met de eretitel „Apostel van Nederland" werd geëerd, zal ook dit jaar zeker niet op passende wijze gevierd kunnen worden in het bezette Nederland.

Aan Willibrordus danken wij het, dat wij gedoopt zijn; hij bracht onzen vaderen het geloof. Aan Willibrordus danken wij onze beschaving, daar tot voor betrekkelijk korte tijd de ontwikkeling der beschaving met die van het geloof steeds hand in hand ging. Aan Willibrordus danken wij het, dat de Stoel van Utrecht een voorpost werd tegen het heidendom der wilde Germanen.

Met de vestiging van Willibrordus' bisschopszetel kwam — zeker niet gemakkelijk — de Frankische beschaving in onze gewesten. Voor daaraan voorafgegane pogingen der ten Oosten van ons wonende volken ons te kerstenen, was het Friezenvolk nimmer vatbaar gebleken. Integendeel, Utrechts eerste Aartsbisschop telde onder de leerlingen van zijn kloosterschool een zekeren Winfried, die later onder de wilde Germaanse stammen op de rechter Rijnoever in Thuringen en Hessen ging arbeiden. Deze Winfried was een van de eerste missionarissen, die op onze vaderlandse grond zijn opleiding genoot; hij ging naar Duitsland, stichtte Fulda, toen Utrecht in latere cronieken reeds met eerbied wijdluft genoemd werd; deze Winfried werd Sint Bonifacius, Apostel van Duitsland. Nederland heeft zodoende geholpen het Christendom naar Duitsland te brengen.

Talrijk zijn de stormen geweest, die Nederlands Christenheid moest doorstaan. De Stoel van Utrecht wist echter stand te houden ondanks veel verdrukking in de loop der eeuwen. De vele opvolgers van Sint Willibrordus traden in zijn voetspoor, zij het dat ook hier veel menselijks zijn ingang vond. De zetelstad Utrecht was eeuwenlang het middelpunt van Nederland en van hieruit groeide de kracht van het volk der Lage Landen.

De „Apostel van Nederland" moet morgen herdacht worden als de grootste Nederlander, omdat hij de grondslag legde van het Christelijk Nederland, voor welk erfgoed wij heden nog strijden tegen Nazisme en zullen blijven strijden tegen allen en alles, wat Christelijk en eigen nationaal leven dreigt te verspelen om zovele duistere redenen.

Sancte Willibrorde, Salva populum Tuum!

CHURCHILL SPREEKT IN ZIJN OUDE SCHOOL.

In een toespraak bij een zangconcert in zijn oude school te Harrow zeide Premier Churchill: „Het pad van deze oorlog is hard en lang en niemand zal zo dwaas zijn om te trachten een punt vast te stellen waar het moet eindigen. Maar hoe hard, hoe lang hij ook zijn moge, wij zullen voorwaarts gaan. Niemand kan zeggen op welk ogenblik het verzet van den vijand zal breken. Dat is niet onze zaak, dat is de hunne. Dat moeten zij zeggen."

Churchill vervolgde: „Wanneer de Duitse instorting komt zal een grote verantwoordelijkheid vallen op ons land en ook op de andere, doch voornamelijk op ons, omdat wij de last zullen moeten dragen om de toekomst te vormen zover dat in ons vermogen ligt of onze plicht is. Gij, jonge mannen hier, sommigen van u zullen misschien deelnemen aan de gevechten op de velden of in de hoge lucht. Anderen zullen erfgenamen zijn van de overwinning, die ouderen of uw ouders hebben behaald en gij zult moeten vaststellen, dat wat bereikt is niet weggeworpen worde, hetzij door het geweld van de passie of door louter domheid. Laat een scherpe visie, moed en menselijkheid uw stappen leiden zodat van ons gezegd kan worden, dat ons land niet enkel zijn plicht gedaan heeft in de oorlog doch dat het ook daarna in de jaren van vrede, de wijsheid, het evenwicht en de oprechtheid getoond heeft, die in niet geringe mate hebben bijgedragen tot het genezen van de verschrikkelijke wonden, die de strijd veroorzaakt zijn."

Dit was het vierde bezoek van Churchill aan zijn vroegere school sedert het begin van de oorlog (Londen (AP) 5.11).

1789 en 1917

Twee nationale revoluties met internationale strekking.

DE RUSSISCHE REVOLUTIE NOG NIET GESTABILISEERD.

De gelijkenis tussen twee mensen schijnt ons treffender, wanneer zij niet naast elkaar voor ons staan, nòg treffender, wanneer wij slechts één van hen voor ons hebben. „Wat een wonderlijke overeenkomst" roepen wij uit. „Ge zoudt zijn broer kunnen zijn." Maar als de andere man eens plotseling ten tonele verscheen, zou de gelijkenis verdwijnen.

Zo is het ook met de Russische revolutie, die morgen haar 26e jaar voltooit en die nog lang niet tot het verleden behoort. Ieder, die haar heeft gadegeslagen, heeft de punten van overeenstemming gezien tussen haar en de grote revolutie in Frankrijk, en heeft de tegenstellingen tussen het jaar 1789 en het jaar 1917 overdacht.

Millioenen mensen, wier harten trillen bij het zien van het document — dat thans in een Parijs museum wordt bewaard — waarin de Rechten van den Mens werden geproclameerd, of die de gedenkwaardige inhoud uit de boeken hebben vernomen, zullen zich met afschuw wenden van alles wat in Rusland gebeurd is. Zij beseffen niet, dat in Rusland de offers, gebracht onder de terreur-regering, thans weer vergeten zijn, terwijl elders alléén die offers in het geheugen zijn blijven hangen. Wie zal die uitwijkelingen veroordelen, die uit Rusland verdreven zijn — evenals de uit Frankrijk gebannenen — en die de wereld vervullen met hun klachten? Als iemand alles verloren heeft, zijn vaderland, zijn gezin, zijn huis, dan moet hij wel een heel sterk karakter hebben om te kunnen erkennen, dat achter die verdrukking toch een beginsel aan het werk is, dat slechts door de toekomst behoeft te worden gezuiverd om tenslotte onsterfelijk te worden.

De opbouw van een vrije Staat is niet gemakkelijk.

In het Frankrijk van 1789 waren er ook uitzonderlijke mensen, die de ster van een hogere gerechtigheid zagen rijzen boven de onweerswolken. Laten wij twee Noordamerikanen als voorbeeld nemen: Gouverneur Morris en Washington. Toen Morris zich in 1789 met een politieke missie te Parijs bevond, schreef hij aan Washington, dat er in Frankrijk mannen en vrouwen van grote hoedanigheden aan de arbeid waren, maar zij hielden zich op de achtergrond, een achtergrond, die diep in de schaduw verholen lag. Een groots gebouw van Vrijheid werd opgetrokken, zo zeide hij, maar van materiaal, dat misschien in stukken zou vallen en de bouwers tot de ondergang zou brengen.

Washington antwoordde, dat het onder zulke omstandigheden voor een volk moeilijk was niet van het ene uiterste in het andere te vervallen, dat rotsen en onzichtbare klippen een schipbreuk zouden kunnen veroorzaken gevolgd door een nog scherper despotisme dan het vroegere.

De betekenis dezers oorlogs voor de Russische revolutie.

Zal de oorlog het einde betekenen van het huidige régime in Rusland, d.w.z. zal Rusland voortgaan op de weg om verschillende methoden en zaken aan de „kapitalistische" democratieën te ontlenen?

Dat is de vraag, die ieder stelt wiens blik op Moskou gericht is. Het antwoord op deze vraag is niet te vinden in de geschiedenis der Franse revolutie, want de twee bewegingen waren verschillend; maar misschien wordt er door de ontwikkeling van de Russische revolutie meer licht geworpen op de ontwikkeling van de Franse.

Overeenkomst tussen Franse en Russische revolutie.

In sommige opzichten is de gelijkenis in elk geval onmiskenbaar. In beide gevallen zien we, dat een onbuigzaam middeleeuws systeem van heerschappij, in theorie al door geslachten veroordeeld, plotseling door een volksopstand in de practijk wordt te niet gedaan. In beide gevallen werd de bevoorrechte klasse omvergeworpen, tot ballingschap gedoemd en tot op zekere hoogte ten dode verwezen. In Rusland werd het grondbezit van weinige aristocraten aan het volk gegeven; in Frankrijk werd het feodale grondsysteem vernietigd. In beide gevallen werd een uitgeputte minderheid vervangen door een krachtige meerderheid en wel door middel van zedelijk geweld, in overeenstemming met de natuurlijke economische wetten.

Niemand zal nog leedwezen gevoelen over het feit, dat door het voorstel van den hertog van Noailles in die Augustusnacht van 1789, de Franse adel en geestelijkheid hun onheugelijke macht en onbeperkte rijkdom verloren, of over het feit, dat voortaan alle officiële en militaire posten open kwamen te staan voor alle Franse burgers. De Verenigde Staten hebben zulk een staat van zaken sedert zij onafhankelijk waren; in Europa was het de normale toestand en in Rusland — bleef hij nog zeventig jaar bestaan, tot de feitelijke slavernij van de boeren werd opgeheven. Want tot 1861 waren de Russische boeren, d.i. 85 procent van de bevolking, een soort lijfeigenen. De onder het tsarisme reeds aangevangen hervormingen brachten dit percentage terug tot 77% in 1913. Teneinde steeds meer arbeiders vrij te krijgen voor de nijverheid heeft het Sovjet-regiem het percentage zelf weDe Franse en Russische revolutie 2. ten terug te brengen tot 46% in 1937. Door het systeem van collectieve boerderijen (240.000 in totaal) heeft men hierbij de productie zelfs nog weten op te voeren.

Doch eerst 130 jaar na de Franse revolutie bracht de omwenteling in Rusland nog grondiger de toestand teweeg, die, dank zij 1789, in alle beschaafde landen al gemeengoed was geworden. Rusland had een nederlaag in de oorlog nodig, en een paar leiders, opdat het volk, dat al aan lijden gewoon was geraakt en van nature niet zeer actief was, zou ontwaken. Van al de Europese staten heeft er niet één zulke onvermijdelijke verliezen geleden door de oorlog als Rusland, dat zich langer dan enig ander land had laten duperen door een kleine klasse.

Wat in 1789 in Frankrijk geschiedde, was toen sedert twee en een halve eeuw niet gebeurd — was niet geschied sedert de hervorming: een volk werd door een opstandige beweging meegesleept.

In beide gevallen, zowel in 1789 als in 1917, had het denkbeeld van een primitief recht der menseheid post gevat in de ziel en nadat het door een paar mensen op nieuwe en over-

De Internationale

SOVJET-RUSSISCHE VOLKSLIED.

Staat op, gevangenen van de honger:
Staat op, verdoemden van deez' aard.
Het recht dondert zijn veroordeling;
Een betere wereld wordt gebaard.

Geen ketenen van traditie zullen ons meer binden.
Staat op, gij slaven van uw val:
De aarde zal herrijzen op nieuwe grondvesten
Wij waren niets, wij worden al.

REFREIN

Volken, hoort het signaal!
Staat op voor het laatste gevecht!
De Internationale
Strijdt voor het mensenrecht.

Eugène Pottier, 1871.

tuigende wijze was geproclameerd, dreef het de massa's aan tot directe actie.

In beide gevallen werd de vlam het eerst in de hoofdsteden ontstoken en daarna verspreidde het vuur zich langzaam, terwijl vele delen der grote provincies en de uiterste des lands er nooit door werden aangetast. In beide gevallen was de actie nationaal, de idee internationaal. Want ook de Franse revolutie was naar de mening van haar aanhangers een wereld-omwenteling en als zodanig bedoeld.

En het was inderdaad een wereld-revolutie, al voltrok zij zich veel langzamer en met veel grotere veranderingen dan men oorspronkelijk meende.

Trotski meende, dat het extremisme nog wel zal terughebben.

Wijlen Trotski zei eens over dit onderwerp: „Ik heb het sociologisch karakter van de revolutie langdurig bestudeerd en ik ben nu bezig mijn indrukken vast te leggen. Het is wellicht mogelijk, dat de zaken voor ons een keer nemen in achterwaartse richting, misschien zullen we zelfs nog eens weer een tsaar krijgen. Maar de grote dingen, die wij bereikt hebben, zullen blijven, bovenal de afschaffing van het particulier eigendom en het is onmogelijk, dat millioenen hectaren gronds zouden worden teruggegeven aan een paar duizend leeglopende erfgenamen".

De geschiedenis toont inderdaad, dat elk beginsel met grote geestelijke gevolgen, elke vernieuwing, welke in werkelijkheid kan worden omgezet, in de aanvang tot in uitersten moet worden doorgevoerd, opdat zij later, als de hartslag van de staat rustiger is geworden, en positieve vitale macht kan worden, waaruit de schadelijke elementen zijn verwijderd.

Heeft de Franse revolutie niet het beginsel der Gelijkheid doen leven, al was het gevolg een versterking van het kapitalisme?

Tegelijkertijd bracht zij ons de idee der Vrijheid en bracht zij deze tot op zekere hoogte in practijk. Kan de moderne geschiedenis van Europa wijzen op een indrukwekkender document dan de proclamatie van de Rechten van den Mens van het jaar 1789? — de proclamatie, dat alle mensen vrij zijn geboren en vrij blijven, met gelijke rechten; dat alle mensen tegen onderdrukking beschermd moeten worden; dat alle souvereiniteit wortelt in de natie; dat geen individu of groep zich gezag kan aanmatigen, dat zijn wortel niet heeft in de wil des lands.

Het is waar, dat deze stellingen in haar letterlijke zin onhoudbaar zijn gebleken, omdat de absolute volkssouvereiniteit, welke eruit valt af te leiden, en zegt dat het volk als zodanig de oorspronkelijke drager van het gezag is, leidt tot staatsabsolutisme — de lijn van liberalisme naar totalitarisme, welke uit Christelijk en democratisch oogpunt veroordeeld moet worden. Maar het is ook waar, dat deze proclamatie geleid heeft tot de betrekkelijke volkssouvereiniteit, welke terecht erkent dat alle gezag van God is (omdat oorsprong, wezen en doel des staats noodzakelijkheden vormen voor het bereiken van de bestemming van het menselijk leven op aarde), maar dat het volk de drager van dit gezag is (voor zover het behoort tot oorsprong, wezen en doel des staats).

Wat nu de Franse revolutie betreft: de landen, die háár invloed ondergingen, zijn ten dele van het aanvankelijke extremisme bekomen, hetgeen zeker nog niet van de Russische revolutie gezegd kan worden. Dat beide een wereldhistorische betekenis hebben, staat vast, maar dat op de 26e verjaardag van de Russische revolutie haar vruchten nog niet rijp zijn, eveneens.

CURAÇAO

MAJOOR VENEMA.

Ingaande 1 October jl. — doch eerst gistermiddag hier bekend geworden — is benoemd tot Majoor de Heer E. L. Venema, Hoofd van Politie alhier

Ebel Leonard Venema werd geboren op 31 Maart 1893 te Grand Rapids, Verenigde Staten ,als zoon van Eveline Margaretha Coolhaas van der Woude en Tjark Jans Venema, kapitein bij de grote vaart. Majoor Venema's ouders waren genaturaliseerd als burgers der Verenigde Staten, maar toen na Mevrouw Venema's dood, de vader des majoors terugkeerde naar Nederland, liet hij zich weer terugnaturaliseren als Nederlander. Ook de jonge Ebel werd toen Nederlander.

Op 2 Juli 1925 huwde Ebel met Clara Barendina Hagenbeek te Amsterdam, uit welk huwelijk geboren werden: Barendina Catherina Wilhelmina op 1 Juli 1927 en Gerrit Everhard op 1 November 1929.

Majoor Venema genoot zijn opleiding aan de Rijks H.B.S. te Veendam. Gedurende de mobilisatiejaar werd hij opgeleid tot reserve-officier. Hij besloot in militaire dienst te blijven en volgde te dien einde een cursus op de Koninklijke Militaire Academie te Breda, waar hij tot beroepsofficier is opgeleid.

Als 2e Luitenant deed hij in 9ugustus 1918 zijn intrede bij het 18e regiment infanterie. Vier jaren later werd hij bevorderd tot 1e Luitenant. Vóór hij in 1931 tot afdelings-commandant der Politie-troepen benoemd werd te Assen, was hij nog een tijd lang ingedeeld bij het 12e regiment infanterie. Anno 1935 werd hij overgeplaatst naar de Politietroepen te Roermond en in November 1936 is hij bevorderd tot kapitein. **Twee jaren later in 1938 aanvaardde Kapitein Venema het commando over het Corps Militaire Politietroepen op Curaçao.**

Majoor Venema is in het bezit van het Mobilisatiekruis en het Kruis voor 25-jarige dienst als officier.

KAPITEIN THIJSSEN.

De bekende chef van de straatdienst van de Militaire Politietroepen alhier, de Heer Felix Maria Thijssen, heeft gisteren bericht ontvangen, dat hij met terugwerkende kracht op 1 October jl. tot Kapitein is bevorderd. Kapitein Thijssen werd op 17 Maart 1908 te Breda geboren, studeerde aan de school voor reserve-officieren van de bereden artillerie te Ede en werd op 1 Januari 1929 tot 2en luitenant bevorderd. Na verschillende agrarische studiën in binnen- en buitenland begaf de luitenant zich in actieve dienst en werd gedetacheerd bij de Politietroepen te Maastricht.

Op 1 Januari 1933 werd hij 1e luitenant. Inmiddels huwde de Heer Thyssen in 1937 en in Mei 1939 werd hij gedetacheerd bij de Nederlandse Militaire Troepen in welke functie de Heer Thyssen heel het land doorzworf, teneinde vertrouwd te geraken en zich in te werken voor de belangrijke taak, die hem wachtte. In Augustus 1939 kon hij zich met zijn vrouw en twee kinderen in schepen naar Curaçao, waar hij thans de positie van Chef straatdienst en van Ondercommandant van de brandweer bekleedt. Een hartelijke gelukwens aan den jeugdigen Kapitein is zeker ter plaatse.

5 JAAR NOTARIS.

Aanstaande Maandag zal het 5 jaar geleden zijn, dat Meester Antonius A. G. Smeets notaris werd. Waar Notaris Smeets zulk een bekende figuur in onze samenleving is, menen wij hem namens al onze lezersvrienden zeker van harte geluk te mogen wensen.

ATHLETIEK.

Katholieke Sport Centrale.

Morgen houdt de Katholieke Sport Centrale de jaarlijkse athletiekwedstrijden om de kampioenschappen der KSC De wedstrijden beginnen om 10 uur tot 12 uur en vervolgens van 14.30 tot ongeveer 17 uur.

Een ieder is hartelijk welkom.

China, U.S.A. en G.B. bereiken overeenstemming over strategie tegen Japan.

Joegoslavisch tegen-offensief op Schiereiland Pelyesac.

Eden confereert met Menemencioglu

Krachtige Noordamerikaanse daglicht-aanval op West-Duitsland

MILITAIRE OVEREENKOMST IN TSJUNGKING.

President Roosevelt maakte bekend, dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Groot Britannië en China tot volledige overeenstemming zijn gekomen ten aanzien van nieuwe krijgsverrichtingen, in het Chinese krijgsgebied, wat voor de Japanners slecht nieuws moet betekenen.

De President maakte op een persconferentie bekend, dat pas een overeenkomst gesloten is bij een uiterst geslaagde conferentie in Tsjungking tussen de Generaals Joseph Stillwell, Claire Chennault en Brehon Somervell voor de Verenigde Staten; Lord Louis Mountbatten, de nieuwe Britse Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië en Generalissimo Tsjang Kai Sjek en zijn Chinese militaire raadgevers.

Roosevelt zeide, dat de overeenkomst grotendeels handelt over vraagstukken de krijgsverrichtingen betreffende, en handelt over de methoden welke gebruikt moeten worden in — wat hij noemde — de continentale campagne in het Verre Oosten. De President zeide tot de verslaggevers, dat hij thans geen bizonderheden kon verstrekken, doch de aanwezigheid van Generaal Somervell, Hoofd van de Bevoorradingsdiensten van de Noordamerikaanse legerstrijdkrachten, geeft te kennen, dat er bevoorradingsproblemen bij betrokken zijn.

Hij zeide, dat Somervell naar de Verenigde Staten is teruggekeerd. Als commentaar op de nieuwe Noordamerikaanse overwinningen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan zeide Roosevelt, dat deze voortspruiten uit de oude methode om te knabbelen aan de Japanse sterkte en dat deze zeer veel succes heeft gehad. Howel de krijgsverrichtingen op Bougainville slechts deel uitmaken van de „tredstenen-methode", voegde de President er aan toe, dat zij gericht zijn op het buiten werking stellen van de Japanse basis te Rabaul. Hij zeide, dat Rabaul de voornaamste Japanse basis is in dat gebied en dat de voortgang der Noordamerikaanse strijdkrachten erop gericht is Rabaul onbruikbaar te maken en van daar uit verder te trekken (Washington, (AP) 5.11).

MILITAIRE ALLIANTIE TUSSEN RUSLAND EN TSJECHOSLOWAKIJE?

Flora Lewis seint uit Washington: Een verantwoordelijke diplomatieke bron meldde, dat Rusland en Tsjechoslowakije de onderhandelingen beëindigd hebben voor het sluiten van een twintigjarige defensieve militaire alliantie tegen Duitsland en dat President Edward Benesj naar Moskou zal gaan om er het verdrag te tekenen. De zegsman zeide, dat de alliantie, welke reeds langer dan een jaar in bespreking is, een bepaling inhoudt, volgens welke de andere landen, die aan Rusland of Tsjechoslowakije grenzen, er later bij kunnen toe treden. Deze bepaling zou voornamelijk beogen om de weg te openen voor een driemogenhedenverdrag waarbij Polen zal zijn inbegrepen. Eventueel zouden echter ook Oostenrijk, Hongarije en Roemenië kunnen worden uitgenodigd om erbij toe te treden. Een gezagsdrager van de Poolse Ambassade maakte bekend, dat Polen naar de conferentie van Moskou een voorstel zond om een commissie voor Oost-Europa te vormen, gelijk die voor de Middellandse Zee om de problemen op te lossen voor wanneer het Sovjetleger Polen bereikt (Washington, (AP) 5.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Het 8e leger bleef goed voortgang maken. Langs het gehele front trokken de vijandelijke strijdkrachten zich terug en gebruikten zij vele mijnen en slopingen in een poging om onze oprukkende troepen tegen te houden. Vasto aan de Oostkust is veroverd en verder het land in werd Sessano bezet. Het 5e leger maakte nog belangrijke vorderingen. Venafro werd veroverd en nog meer overheersende hoogten werden bezet. In de kustsector staken vooruitgeschoven elementen de rivier de Garigliano over.

Zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht vielen gisteren de spoorbrug te Falconara Maritima en de rangeerterreinen in de nabijheid aan. Gisteren bombardeerden middelzware bommenwerpers, geëscorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen, het vliegveld Berat Kucov in Albanië. Lichte bommenwerpers vielen de brug en de wegenkruispunten nabij Atina aan, terwijl gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen zich boven het gevechtsgebied bevonden en troepenconcentraties, motorvoertuigen en bruggen aanvielen. Tijdens de nacht van 4 op 5 November vielen lichte bommenwerpers de motorvoertuigen op de verkeerswegen tussen Rome en Terni aan. Het vliegveld te Nettuno werd gebombardeerd; voltreffers werden gezien op gebouwen en loodsen. Van al deze verrichtingen wordt 1 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 6.11).

NEDERLAND.

PRINSES JULIANA IN SURINAME

Suriname vertoonde gisteren alle schoonheid van zijn tropische landschap, de vriendelijkheid en de trouw van zijn zozeer gemengde bevolking aan Prinses Juliana, die evenzeer verrast was door het majestueuze landschap van de Saramacca-rivier als zij getroffen was door de veelvuldige manifestaties van eerbetoon.

Het programma vermeldde een bezoek aan een aantal nederzettingen van verschillende bevolkingsgroepen. Wat niet vermeld was en kon worden, was de grote vreugde door deze mensen tot uiting gebracht op verschillende even charmante als indrukwekkende en zelfs poëtische wijzen, waarop afstammelingen van Nederlandse boeren-kolonisten, Javanen, Hindoes, Bosnegers van plaatsen diep in het oerwoud en getatoeerde roodhuiden elk op hun karakteristieke wijze hun eerbetoon brachten aan de Prinses.

Het werd getoond in de primitieve doch kleurrijke versieringen langs de weg. Ieder bruggetje over het smalle afwateringskanaal, welk kanaal aan het landschap buiten Paramaribo, niettegenstaande de tropische plantengroei, een soort Nederlands aanzien geeft, had zijn versiering van bloemen en palmbladeren; in iedere nederzetting werden eenvoudige giften aangeboden bestaande uit manden, vruchten en bloemen, vergezeld van een gedicht, vervaardigd door den dorpspoëet. Overal zong de muziek en werd er gedanst door Javaanse gamelanspelers en Hindoes, die bij hun typische muziek dan caeromoniële dansen uitvoerden, terwijl hun gezichten als maskers geverfd waren.

Deputaties uit verschillende bosnegerdorpen wedijverden met elkander in primitief vreugdebetoon; hun kapiteins gekleed in uniformen van officieren, zoals deze 80 jaar geleden in Nederland werden gedragen, werden persoonlijk door de Prinses ontvangen en verbergden een grote trots niet wanneer zij een hand van Haar kregen.

De tocht begon met een bezoek aan de R.K. Stichting St. Bonifacius. De Paters, allen Nederlanders, waren diepbewogen door de ontmoeting met een Lid van het Koninklijke Huis. Vervolgens bezocht de Prinses de Tammenga-school, waar Zij de afstammelingen van kolonisten uit Nederland, die in 1845 naar Suriname kwamen, ontmoette. Vele jonge boeren, thans in militaire dienst, vormden daar een erewacht

Vervolgens ging het naar Uitkijk, waar verschillende deputaties der bevolkingsgroepen der Prinses opwachtten en Deze in de stoomboot ging, die naar Groningen voer. Hier ontving de Prinses voor het Gouvernementshuis verdere deputaties. Na een korte rust ging de Prinses naar Paramaribo terug. In de namiddag bezocht Zij het Rode Kruis, waar Zij veel belangstelling toonde voor het daar verrichte werk.

VOOR HET VADERLAND.

De Nederlandse Scheepvaart commissie deelt mede, dat de volgende leden der Nederlandse Koopvaardijvloot dood of vermist zijn.

J. v.d. Houwen, G. F. v.d. Laan, J. A. M. Leyte, P. v.d. Plas, D. G. Smidt, P. Sleeking, P. Balk, A. Boon, N. J. Brakxhoofde, D. Dudink, J. P. v. Ewijk, G. Giatelij, P. Kool, F. v.d. Meer, A. Muller, Th. Net, D. Postma, H. J. Schoot, A. Smoor, J. Verhoef, J. Vi,lders, J. F. de Vrij.

EDEN CONFEREERT MET MENEMENCIOGLU.

De Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken Anthony Eden heeft te Caïro geconfereerd met den Turksen Minister van Buitenlandse Zaken Menemencioglu (Caïro, (AP) 5.11).

AANVAL OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht vielen Mosquito's van het Bommenwerperscommando doelen in het Westen van Duitsland aan. Een Beaufighter van het Kustcommando wordt vermist van patrouilletochten boven de Noordzee tijdens de nacht" (Londen, (AP) 6.11).

NOORDAMERIKAANSE MILITAIRE MISSIE IN MOSKOU.

De Noordamerikaanse Ambassadeur in Rusland, W. Averell Harriman, maakte bekend, dat een Noordamerikaanse militaire missie in Moskou gevestigd is om de samenwerking tussen de Noordamerikaanse, Russische en Britse strijdkrachten te vergemakkelijken „nu de oorlog zijn onvermijdelijk hoogtepunt nadert" (Moskou, (AP) 5.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Een Duits bericht geeft het bombardement op het Vaticaan en zegt, dat** de Mozaïekfabriek **en het Gouverneurspaleis beschadigd zijn [dit Paleis staat vlak achter de St. Pieter —Red.].**

— **In de afgelopen nacht** vielen lichte kuststrijdkrachten van de Koninklijke Britse Marine een vijandelijk convooi aan op de Noordzee onder bescherming van een krachtig geleide, dat hoofdzakelijk bestond uit grote gewapende treilers. Een der vijandelijke treilers werd ogenblikkelijk het zwijgen opgelegd en het schip werd in lichterlaaie gezet; men neemt aan, dat het vernield werd. Een tweede treiler werd in brand gezet en wordt ook beschouwd als vernield. Een derde treiler werd in brand gezet en het schip voer in kringen rond, blijkbaar stuurloos. Voltreffers werden gezien op een bevoorradingsschip van gemiddelde grootte, dat midscheeps in vlammen uitbarstte. Bij het zich vrij maken ontmoetten de Britse strijdkrachten het buitengeleide van het convooi, bestaande uit zwaar bewapende mijnenvegers. In het gevecht, dat volgde, werd een der lichte kustvaartuigen ernstig beschadigd. Een poging om het op sleeptouw te nemen, moest worden opgegeven en nadat de bemanning was overgebracht naar een ander schip, werd het beschadigde schip vernield door de Britse strijdkrachten. De overige schepen keerden alle naar de haven terug.

— **Donderdag** werd een zeer geslaagde aanval gedaan op het Japanse kamp nabij Akyab. In de nacht van Vrijdag werd de stad Akyab aangevallen door Liberator bommenwerpers. Alle bommen vielen in het stadsgebied en er werden vele branden gesticht.

— **Het Duitse communiqué** bevestigt de ontruiming van Kiev.

De Russische omwenteling van 7 November 1917.

Een zesde deel van de bewoonde aardoppervlakte vormt Sovjet-Rusland, dat morgen zijn bolsjewistische omwenteling op 7 November 1917 zal vieren, een omwenteling, die voor de wereldhistorie van even groot belang is als die van de Franse revolutie. Worden op blz. 4 deze beide revoluties met elkander vergeleken, hier volgen enige biezonderheden over dit land, dat na de oorlog zijn rol nog vergroot zal zien: zijk is het,

van de wereldvoorraad steenkool heeft Sovjet-Rusland 21%,
van de olie 55%,
van het ijzererts 20%,
van hout 33% van de wereld.

Woonden er in de tijd van Peter den Grote nog slechts een 13.000.000 mensen, in 1941 telde de Sovjet-Unie er 193.000.000 (dit is een toeneming van 30.000.000 in de laatste 25 jaren). Ongeveer 20% van de totale bevolking is nog analphabeet, d.w.z. kan lezen noch schrijven. De Sovjet-Unie bestaat uit elf autonome republieken, waarin 70 verschillende talen worden gesproken. In totaal bewonen ongeveer 175 verschillende volken en rassen dit gigantische land. De Groot-Russen vormen 65% van de bevolking, de Oekraïners of Klein-Russen 25% en de Wit-Russen ongeveer 10%. Over de voorhistorische periode van Rusland is onjuist een uitnemend werk verschenen, het eerste van een 10-delige geschiedenis van Rusland door **George Vernadsky: Ancient Russia** (uitgegeven te New Haven, Yale University Press 1943, 425 blz. $ 5.—). Van denzelfden geleerden schrijver bestaat er een beknopte **A History of Russia, with a preface of Michael I. Rostovtzeff**, ook uitgegeven door Yale University Press in 1930, waarin dus de laatste historie niet weergegeven wordt.

In zijn eerste boek behandelt Vernadsky de oudste geschiedenis van Rusland tot aan de komst van de Varangen of Wariagen die uit Scandinavië onder Rurik het gebied van het tegenwoordige Rusland invadeerden, zich met de inheemse Slavische bevolking assimileerden en zo het Russische volk vormden. Dit was in de 9e eeuw, waarmede men meestal de geschiedenis van Rusland rekent aan te vangen.

Door het huwelijk van Wladimir den Apostelgelijke met prinses Olga van Byzantium werd het Russenvolk in 998 Christelijk. Kiew was aanvankelijk het centrum, maar toen in 1330 de Oekraïne veroverd werd door Litauen, verplaatsten de Kiewse grootvorst en de metropoliet hun zetels naar Moskou, waardoor de staatkundige macht der grootvorsten en de geestelijke macht der metropolieten zich gingen uitbreiden naar de Noordelijke IJszee en de Zwarte Zee, een vroegere eenheidsbeweging.

Tataarse benden, die in de 13e eeuw het gehele rijk bezet hadden onder Djengis Khan, werden vooral door Moskou verjaagd onder den nationalen held Dimitri Donskoj, wiens naam men thans weer in de Russische propagandageschriften leest. Hierdoor kreeg Moskou steeds meer aanzien. Iwan III de Grote (plm. 1500) is de grondlegger van de grote Russische eenheidsstaat geworden, hij trouwde evenals Wladimir met een prinses van Constantinopel, Sophia, kreeg den tweekoppigen Byzantijnsen adelaar in het Russische wapen, maakte — omdat Constantinopel kort voor zijn bewindsperiode gevallen was aan den Turk — zijn hoofdstad Moskou tot het Derde Rome, werd opgevolgd door Iwan IV den Verschrikkelijke die zich Tsaar noemt, en onder wien het eenheidsproces door een aantal veroveringen in Zuid-Rusland en Siberië volvoortgezet werd.

Hoe stevig de positie van het tsarenhuis was in vergelijking met andere vorstenhuizen blijke uit het feit, dat van 862 tot 1918 slechts twee huizen geregeerd hebben: van 962 tot 1598 het huis van bovengenoemden Rurik, daarna van 1613 tot 1918 het Huis Romanov, dat feitelijk nog verwant was aan het eerste. Gedurende het interregnum werd door Boris Godunov de slavernij ingevoerd in Rusland, die tot de vorige eeuw zou voortbestaan, toen de tsaren er een eind aan maakten (in 1861, nog 2 jaar vóór Nederland).

In de 18e eeuw kwam Peter de Grote (die van Zaandam), onder wien geheel Rusland hervormd en verenigd werd. De buitenlandse politiek van Rusland kreeg lijn: toegang tot de Baltische Zee, toegang tot de Zwarte Zee, bezit van de Dardanellen. Tot op heden is dit de lijn gebleven. Daar de ambtenaren toen al niet hard genoeg werkten — er is blijkbaar niets nieuws onder de zon — vond deze Petrus een probaat middel uit, nl. door met een zweep met loden ballen de gouvernementskantoren rond te gaan en wat animo erin te brengen. Zelf werkte ook deze Petrus als een paard. Hij werdt Petrus de Grote genoemd. Het door hem ingevoerde absolutisme is in grote trekken blijven voortbestaan tot Maart 1917, toen een tijd van verwarring aanbrak onder een groot aantal regeringen, waarvan die van Kerensky (thans in de Verenigde Staten) de bekendste is en die tenslotte alle omver geworpen werden door de bolsjewistische revolutie van 7 November 1917.

Toen Tsaar Nicolaas II op 15 Maart 1917 afstand gedaan had, had men eerst een liberaal voorlopig bewind onder Prins Lwow, die al in Mei plaats moest ruimen voor den radicalen Kerensky, die de zogenaamde Voorlopige Regering vormde. Inmiddels was Lenin, die de wijk naar het buitenland genomen had, teruggekeerd om oppositie te voeren tegen de verschillende voorlopige regeringen, vooral toen Kerensky eenmaal aan de macht was en et een ogenblik scheen, dat hij die cu weten te behouden. De voorlopige regering schreef verkiezingen uit tot het samenstellen van een constituerende vergadering op 25 November 1917.

Kerensky's regering stond zwak, daar zij het leger niet meer aan haar kant had. Toen de dag van de verkiezingen naderde bereidden de bolsjewieken een omwenteling. Zij wilden een regering vormen van boeren, arbeiders en soldaten. Op het vastgestelde uur rukten de troepen aan, die door Trotsky's revolutionnair militair comité waren voorbereid, versterkt door de bolsjewistische matrozen van Kroonstad. Op 7 November 1917 viel het Winterpaleis te Petersburg zonder zware strijd in handen der oproermakers. De voorlopige regering van Kerensky was door bijna alle soldaten verlaten en een poging van Kerensky om Petersburg te heroveren, mislukte. De gebeurtenissen van 7 November in Petersburg waren het sein voor het gehele land, overal maakten de ingestelde sovjets — d.z. raden — met bolsjewistische meerderheid zich meester van de regeringsgebouwen en de stations, hier en daar, zoals in Moskou, na straatgevechten. Het was echter geen volksbeweging, de bolsjewistische strijders waren niet talrijk noch waren ze goede krijgslieden, maar zij waren de enigen die activiteit ontplooiden in de algemene anarchie en daarom wisten ze te winnen.

In Petersburg werd de eerste bolsjewistische regering gevormd. Een raad van Volkscommissarissen werd ingesteld met Lenin als voorzitter en Trotsky als volkscommissaris voor buitenlandse zaken. Door te profiteren van de onderlinge strijd der andere groepen, wist de bolsjewistische regering het heft in handen te krijgen en te houden. De moeilijkheid, waar zij voor stond, was de dreigende ontbinding van het maatschappelijk leven, een toenemende anarchie. In de bolsjewistische partij zelf was men het evenmin eens. Twee leiders, Kamenef en Zinovjef, waren tegen een gewapende opstand. Toen de gewapende opstand eenmaal gelukt was, vreesden zij nog een eenpartij-regering en wilden zij een coalitie met andere socialistische partijen. Lenin heeft al deze moeilijkheden weten te overkomen. Lenins program, in 4 punten op aanplakbiljetten in de nacht van 7 November overal in Petersburg aangeplakt, luidde: 1) onmiddellijke vredesonderhandelingen met de Duitsers, 2) verdeling van de grote landgoederen, 3) toezicht op de fabrieken door de arbeidets, 4) stichting van een sovjet-regering. Op 8 November, na het gelukken van de staatsgreep, werd het tweede Congres der Sovjets gehouden, hetwelk het programma van Lenin aanvaardde. Dezelfde dag gelukte het een regering te vormen. Het Sovjet-bewind was gevestigd en het strijdlied, de Internationale, werd later als volkslied van de Communistische Sovjet-Unie aangenomen. Daar bijna niemand dit lied kent, drukken wij een vertaling ervan elders af.

Het staatssocialisme, reeds in de 17e eeuw in Rusland aangevangen als uitvloeisel van de Slavische geneigdheid tot gemeenschapsleven en -eigendom zoals dat reeds in de 6e eeuw gevonden wordt, had zijn beslag gekregen in een extremisme. Hoe dit alles zich zal ontwikkelen, weten wij niet, maar grote bewondering koesteren wij voor de oorlogsinspanning der Sovjets, ook al wijzen wij met Paus, Koningin en Gouverneur het historisch materialisme en zijn consequenties blijvend af.

FILM

„White Savage" in Roxy: Op het eiland van Prinses Tahia (Maria Montez) lopen mannen in mooie witte flanellen pakken rond tussen inlanders met doeken om de lendenen. Zij komen van een naburig eiland, waar meer mannen met witte pakken en dames in moderne jurken rondlopen. De Prinses tracht haar eiland echter te vrijwaren voor vreemde indringing, maar slaagt er niet geheel in, omdat er een hoop goud ligt op de bodem van een waterpoel voor het beeld van den afgod Tangaroa.

De visser Kalo (John Hall) wil van den Prinses slechts een vergunning om in de wateren van het eiland naar haaien te vissen, wat hem aanvankelijk niet gelukt. Maar Kalo weet de liefde van de schone Tahia te winnen, hierbij goed geholpen door Sabu.

De Heer Miller, de boze man, die het goud zoekt te bemachtigen en gedurende de film **enkele moorden op** zijn geweten laadt, zit in Kalo een sta-in-de-weg. De broeder van Tahia, Tamara, maakt met spelen en drinken schulden bij den Heer Miller. Om Tamara uit de klauwen van Miller te redden, gaat Kalo ook kaarten, wint hiermede wat geld, maar helemaal niet de sympathie van Tamara.

Kalo en Tahia gaan tenslotte trouwen. Miller laat Tamara vermoorden en wil de schuld op Kalo werpen. De Prinses veroordeelt hem. Sabu redt hem. Alles komt tenslotte terecht met de medewerking van een Chinees, genaamd Wong, die dokter, tevens notaris, advocaat, detective en geldschieter is.

Als Miller ziet dat alles verloren is, doet hij een geweldadige poging om het goud te bemachtigen, maar een aardbeving belet dit. Miller c.s. komen er bij om. Kalo krijgt zijn Tahia.

„White Savage" valt over het algemeen tegen, hoewel de technische verzorging van deze kleurenfilm schitterend is. Nietemin was Cinelandia de laatste dagen uitverkocht. Men kan slechts hopen, dat de Directie beter orde handhave; de bende en het lawaai zijn er onbeschrijfelijk en wij hebben al vele klachten gehad erover te schrijven? Waarom doet de bioscoopdirecties hieraan niets? In alle bioscopen is het erg, maar Cinelandia is het ergst.

RAWSON NAAR BUENOS AIRES

De Argentijnse Ambassadeur in Brazilië, Generaal Arturo Rawson, vertrok per vliegtuig uit Rio de Janeiro naar Buenos Aires. Hij maakte bekend, dat het doel van zijn reis is om aanwezig te zijn bij het huwelijk van zijn dochter op 6 November (Rio de Janeiro, (AP) 5.11).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„In Serbië waren eenheden van de 5e divisie gewikkeld in hevige gevechten op de hellingen van de berg Zlatibor. De spoorlijn tussen Krizevci en Byelova werd op verschillende punten vernield. Op het schiereiland Pelyesac openden de Partijgenoten een tegen-offensief. Nabij het eiland Brac werd een vijandelijk schip in de grond geboord. In andere sectoren vonden geen veranderingen plaats" (Londen, (AP) 6.11).

NIEUW DAG - BOMBARDEMENT OP DUITSLAND.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse 8e luchtmacht maakte bekend, dat Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators met een escorte van Thunderbolts en Lightnings heden doelen in het Westen van Duitsland bestookten, terwijl middelzware Marauder bommenwerpers doelen in Noord-Frankrijk aanvielen (Londen, (AP) 5.11).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Een communiqué uit het Hoofdkwartier van Generaal Stillwell luidt als volgt: „In het Noordelijk deel van Birma worden herhaaldelijk kleine botsingen gemeld tussen vooruitgeschoven elementen van de door Noordamerikanen geoefende Chinese troepen en den vijand. In sommige gevallen zijn de wederzijdse verliezen behoorlijk groot en de gevechten duren voort. De Chinezen rukken vooruit om de bevoorradingsweg tussen Assam en Birma, welke door Noordamerikaanse en Chinese genie-troepen wordt gebouwd, te beschermen" (New Delhi, (AP) 5.11).